

UITVOERINGSPROGRAMMA WIJKACTIEPLAN HATERT

FASE 1
2008 t/m 2011

**HOU
VAN**

HATERT

Nijmegen, december 2008
versie 11-12-2008

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Analyse: sociale kwetsbaarheid Hatert en daaruitvolgende actiepunten	5
3. De grote met elkaar samenhangende actiepunten voor de komende jaren	9
3a. Hatert Jong: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst	9
3b. Hatert Thuis: een goede thuishaven is een basis voor geluk	13
3c. Hatert Werkt: iedereen telt	16
3d. Hatert Ontmoet: plaatsen voor contact en ontmoeting	19
3e. Integratie in Hatert centraal	22
3f. Hatert Veilig	24
4. Financieel overzicht (samenvatting)	27

Bijlage: Financieel overzicht

1. Inleiding

Het Kabinet heeft bij het sluiten van het coalitieakkoord in 2007 de afspraak gemaakt dat overheid en corporaties extra investeringen zouden doen in een aantal sociaaleconomisch gezien zwakkere wijken. Op deze lijst van 40 wijken komt één Nijmeegse wijk voor: Hatert. Tussen voornemen en uitvoering is veel tijd verstreken. Hoofdoorzaak daarvoor was en is dat het Rijk ook van de woningcorporaties forse investeringen heeft gevraagd op de bevordering van leefbaarheid in de 40 wijken.

In 2007 heeft ons college in overleg met bewoners, organisaties in de wijk en de Corporaties het Wijkactieplan (WAP) Hatert opgesteld. Dit was nodig als basis voor de afspraken met het Rijk en met de corporaties.

Inmiddels zijn we eruit met het Rijk en met de corporaties.

Op 16 juni 2008 is het Charter getekend tussen het Rijk en de gemeente Nijmegen.

In dit charter is vastgelegd wat de inzet van stad, corporaties en rijk de komende jaren voor Hatert zal zijn en wat dat dient op te leveren. In het charter constateren de ondertekenaars dat:

- de sociaaleconomische positie van veel inwoners van Hatert de afgelopen jaren onvoldoende omhoog is gegaan ;
- er vaak sprake is van een cumulatie van complexe sociale en maatschappelijke problemen die vraagt om een goed afgestemde integrale aanpak ;
- de kloof tussen kansrijk en kansarm kan worden verkleind met een gecoördineerde veranderstrategie.

De gezamenlijke ambitie van de ondertekenaars is om van de wijk Hatert in een tijdsbestek van 10 jaar een gemiddelde prachtwijk te maken.

De aanpak voorziet in een viersporenbeleid met twee dwarssporen:

- Hatert Jong: wie de jeugd heeft de toekomst ;
- Hatert Thuis: een goede thuishaven is een basis voor geluk ;
- Hatert Werkt: iedereen telt ;
- Hatert Ontmoet : plaatsen voor contact en ontmoeting.

De twee dwarssporen zijn: Integratie en Veiligheid.

Op 9 oktober 2008 is tussen de 3 betrokken corporaties WoonGenoot, Portaal en Talis, en de gemeente Nijmegen de uitvoeringsovereenkomst ‘Ongedeeld Hatert’ getekend. Hiermee is de bijdrage van de corporaties in de periode 2008 t/m 2011 voor een bedrag van € 9,85 miljoen afgesproken. De gemeente investeert een vergelijkbaar bedrag in diezelfde periode.

Deze uitvoeringsovereenkomst maakt mede de verdere invulling en de uitvoering van het Wijkactieplan Hatert mogelijk.

Het gaat met de meeste volwassen bewoners van Hatert en de Hatertse kinderen goed. Velen zijn bereid zich actief in te zetten voor hun wijk en doen dat ook. Dit moet vooral niet uit het oog verloren worden, ook al richten we ons met dit uitvoeringsplan vooral op de mensen en de zaken waarmee het wat minder gaat en waar verbetering mogelijk is.

Met dit Uitvoeringsprogramma WAP Hatert fase 1 (2008 t/m 2011) geven wij samen met de corporaties concreet invulling aan het Wijkactieplan Hatert.

Veel suggesties en voorstellen voor verbetering van de wijk zijn samen met de partners tot stand gekomen.

Het oorspronkelijke WAP van 2007 is geactualiseerd met een bijgestelde programmering en budgettering. De looptijd is in overleg met de corporaties teruggebracht tot voorlopig een

periode van 4 jaar: 2008 t/m 2011. Vóór 2012 zullen afspraken worden gemaakt voor de periode 2012 t/m 2017.

De Raad heeft eerder aangegeven dat er een zorgvuldig evenwicht moet zijn tussen de verschillende sporen, gericht op zo effectief mogelijke versterking van Hatert. Dit heeft geleid tot bijstellingen van het oorspronkelijke WAP met betrekking tot de gedeeltelijke nieuwbouw van het wijkcentrum, de inzet van een extra wijkagent en inspanningen om kleinschalig werkgeverschap te stimuleren.

In dit uitvoeringsplan worden eerst de hoofdsporen van ons beleid geschetst. Vervolgens worden deze geconcretiseerd in inhoudelijke en financiële programmering voor de periode 2008 t/m 2011.

Wij gaan er voor om met hulp van u allen en met de steun van vele betrokkenen waaronder het Rijk en de corporaties de opgaande lijn voor de inwoners en de ondernemers van Hatert door te zetten!

De eind 2008 ingezette wereldwijde financiële crisis zal zich ongetwijfeld ook in Hatert doen voelen. Omdat onze ambities voor deze wijk vooral geformuleerd zijn in de vorm van streefcijfers gerelateerd aan het gemiddelde voor de stad Nijmegen, stellen wij de doelen niet bij.

Mede namens de Raad van de gemeente Nijmegen en de corporaties WoonGenoot, Portaal en Talis,

Het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen

2. Analyse: sociale kwetsbaarheid Hatert en daaruitvolgende actiepunten

Hatert kende vroeger een dorpskarakter. Echter, in de naoorlogse periode zijn er veel woningen gebouwd, met een vaak monotoon karakter en een grote voorraad goedkope huurwoningen. De wijk is ruim opgezet, met behoorlijk wat groen en veel tuintjes en is mooi gelegen aan het Maas-Waalkanaal. Met ruim 9.500 inwoners is het de grootste woonwijk van Nijmegen. De wijk kent een grote verscheidenheid aan etnische groepen, 18 % is niet-westers allochtoon tegen 12 % voor Nijmegen als geheel. Van de jongeren is 30 % van allochtone komaf.

Hatert is al langere tijd een van de wijken in Nijmegen met sociaal-maatschappelijke achterstand en bijbehorende problematiek. Ruim de helft van de huishoudens in Hatert heeft een laag inkomen; velen hebben een uitkering en een lage opleiding. Een groot deel van de leerlingen is momenteel gewichtsleerling.

De achterstandssituatie van de wijk blijkt steeds uit de wijkmonitoren die tweejaarlijks worden uitgevoerd. Statistieken, bevolkingsenquêtes en kwalitatief onderzoek in de vorm van gesprekken met werkers in de wijk vormen de input hiervoor.

In 2007 is voor het stadsdeel Nijmegen-Zuid, waarin Hatert ligt, het kwalitatieve onderzoek afgerond. Via een mailronde en een minisymposium kwam een groot aantal vertegenwoordigers vanuit het welzijnswerk, politie, corporaties, maatschappelijk werk etc. aan het woord.

De professionals zien een toename van zwakkere huishoudens die in Hatert komen wonen.

Veel mensen met verschillende problemen komen in Hatert terecht terwijl de meer kapitaalkrachtige huishoudens en mensen die zich ontwikkelen vertrekken naar andere wijken. Zij hebben bovendien hun zorg uitgesproken over diverse verschijnselen in de wijk. Het reeds geruime tijd bestaande beeld van de sociale problematiek werd daarmee bevestigd en aangevuld. Overigens kwamen natuurlijk ook positieve punten naar voren.

Hieronder vatten we dit beeld samen in een viertal thema's c.q. speerpunten. Deze 4 thema's zijn bij diverse bijeenkomsten met bewoners en instellingen als de belangrijkste benoemd. Per thema beschrijven we de situatie en benoemen we de actie waarmee we er in het kader van het wijkactieplan op willen reageren. In het volgende hoofdstuk werken we deze acties uit.

Thema 1: Problemen achter de voordeur

Situatie

In Hatert zijn er veel huishoudens die te maken hebben met problemen achter de voordeur. Hoewel er geen harde cijfers zijn is er volgens de meeste werkers in de wijk sprake van een toenemende tendens, m.n. in de Kastelenbuurt, maar ook in de Staatsliedenbuurt.

Financiële problemen vormen een belangrijke categorie. Veel gezinnen hebben er mee te maken. Schulden, armoede en daarmee verband houdende huisuitzettingen komen regelmatig voor. Vanuit de drie corporaties wordt met het maatschappelijk werk een project preventieve schuldhulpverlening gestart.

Dat veel gezinnen er financieel slecht voor staan, heeft gevolgen voor bijvoorbeeld hun kinderen. De schoolbijdrage kan door ouders niet betaald worden, maar ook is er geen geld voor kinderen om lid te worden van een sportvereniging.

Een ander gegeven is dat in veel gezinnen de opvoeding van kinderen moeizaam verloopt. Ouders kunnen hun kinderen en de opvoeding van hun kinderen niet aan. Vaak is dit een kwestie van onmacht.

Naast bovenstaande problematiek worden huiselijk geweld, psychische problemen, verwaarlozing van kinderen, drugsverslaving en kindermishandeling door de professionals genoemd als voorkomende problematiek achter de voordeur. In het consultatiebureau komen meer gevallen van kindermishandeling aan de orde. Een ander verschijnsel dat voorkomt is eerwraak.

Het wordt duidelijk dat er bij veel gezinnen niet sprake is van één probleem, maar van een combinatie van meerdere problemen (multiprobleemgezinnen). Al op de peuterspeelzaal hebben heel veel kinderen te maken met meerdere problemen thuis. In Hatert zijn er meerdere multiprobleemhuishoudens die in diverse netwerken besproken worden. En ook bij het meldpunt bijzondere zorg is er sprake van een stijging van het aantal meldingen vanuit Hatert.

Actie

Om de problemen aan te pakken en te voorkomen dat ze groter worden hebben we het spoor Hatert Thuis geformuleerd: een doorzettingsmacht van diverse instellingen onder regie van één meldpunt om problemen achter de voordeur te helpen oplossen.

Thema 2: Jongerenproblematiek

Situatie

In Hatert woont een relatief groot aantal jongeren waar het niet goed mee gaat. Er wonen veel jongeren en een deel daarvan heeft problemen of gedraagt zich asociaal en veroorzaakt overlast. Soms overigens is de gevoeligheid (van ouders) te groot en bestempelt men iets al gauw als overlast. Desalniettemin heeft men in Hatert toch zeer regelmatig te maken met daadwerkelijke (soms ernstige) overtredingen. Ook intimidatie en bedreiging door jongeren komt regelmatig voor. Zowel allochtone als autochtone jongeren veroorzaken de overlast. Er zijn enkele aparte groepen te onderkennen, waaronder ook een paar met een criminele inslag. We richten ons niet alleen op externaliserend gedrag bij jongens, maar ook op meisjes, die vaak internaliserend gedrag vertonen. Het aantal aanmeldingen uit Hatert bij bureau Jeugdzorg is gestegen.

Het is belangrijk te melden dat het met de meerderheid van de jeugd goed gaat. Er zijn ook positieve geluiden bij de aanpak van de overlast. Zo is vanuit beleid de afgelopen jaren al veel meer aandacht gekomen voor de jongerenproblematiek en zijn er speciale plannen voor aanpak van jeugd en jongeren opgesteld die de situatie moeten gaan verbeteren. Er zijn dus al goede initiatieven, maar het aantal initiatieven en voorzieningen voor de jeugd in de wijk is nog onvoldoende.

Ook de jongste jeugdcategorieën vormen een aandachtsgroep. Steeds jongere kinderen (soms rond 9 jaar) zorgen voor problemen. Behalve overlast kan het daarbij ook gaan om bedreiging en intimidatie. Ouders willen daar wel iets aan doen, maar hun onmacht is te groot om iets te bereiken. Op de Open Wijksschool Hatert, verbonden met het Ouder Kindcentrum (OKC), is al een divers palet aan activiteiten voor ouders en jongere kinderen aanwezig. De Open Wijksschool probeert ouders bij de opvoeding te begeleiden en bij de aanpak één consequente lijn te trekken, maar het blijft moeilijk, omdat de problematiek binnen het huishouden vaak op meerdere fronten groot is. In het OKC komen veel moeders die met elkaar in gesprek gaan over de opvoeding van hun kinderen.

Actie

Om in samenhang met bovengenoemd thema de ontwikkelingskansen voor de kinderen en de jeugd in Hatert verder te verbeteren formuleren wij als tweede spoor: Hatert Jong, met als prominent onderdeel een centrum voor jeugd en gezin.

Thema 3: Werkloosheid

Situatie

Hatert telt relatief veel werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden. In vergelijking met de stad als geheel wonen er in Hatert bijna 2 x zoveel werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden. De bovengemiddelde werkloosheid onder allochtonen rechtvaardigt de conclusie dat er in Hatert in sociaaleconomisch opzicht sprake is van etnische segregatie. Deels gekoppeld aan de werkloosheid telt Hatert veel mensen die moeten rondkomen van een laag inkomen.

Werkloosheid en armoede leiden op hun beurt weer vaker tot minder participatie en soms tot sociaal isolement.

Werken is goed voor de mens. Werk brengt (economische) zelfstandigheid!

Jongeren hebben recht op een baan? Iedereen die kan en wil werken heeft recht op een baan!

Voor kinderen geven werkende ouders het goede voorbeeld; werk vermindert doorgaans armoede en in gezinnen waar geen werkloosheid heerst zijn doorgaans minder problemen. In Hatert zijn de werkloosheids- en uitkeringspercentages bovengemiddeld, evenals het aandeel lage inkomens. Het hebben van werk is een katalysator om (opnieuw) te participeren in de maatschappij en aan de oplossing van problemen te gaan werken. Dat geldt zowel voor jongeren als voor de leeftijdsgroepen daarboven. Men geeft daarbij aan dat vooral de groepen Marokkanen, Turken en Antillianen extra zorg met zich meebrengen door onder andere onderwijsachterstand en arbeidsproblematiek.

Het niet hebben van werk betekent veelal niet participeren en heeft een sterke samenhang met de (sociale) problematiek zoals die in de andere drie thema's naar voren komt. Ook in het kwalitatieve wijkonderzoek komt dit naar voren.

Actie

Het thema zelf en de samenhang met andere thema's bepaalt de keus voor ons derde spoor: Hatert Werkt! Middels een onorthodox actiecentrum voor werk willen we de relatief hoge werkloosheid en de etnische segregatie in de wijk te lijf gaan. Via het bevorderen van arbeidsparticipatie, via schuldhulpverlening en het terugdringen van het niet-gebruik van financiële voorzieningen willen we de armoede tegengaan.

Thema 4: Sociale cohesie

Situatie

In Hatert zijn drie goed georganiseerde bewonersorganisaties werkzaam. Dankzij hen zijn al veel projecten gerealiseerd. Dit is goed voor de sociale cohesie. Frustrerend is soms dat zich in de wijk steeds nieuwe problemen (met name achter de voordeur) voordoen, dat mensen mede daardoor niet op elkaar kunnen steunen en dat de sociale samenhang daardoor weer terugloopt.

Daarbij komt dat Hatert bij uitstek een multiculturele wijk is, waarbij de integratie tussen de bevolkingsgroepen nog lang niet optimaal is. In Hatert heerst in een aantal opzichten een wijk-zij cultuur. Autochtone en allochtone bewoners staan eerder tegenover elkaar dan dat ze met elkaar leven. De verschillende normen en waarden van allochtone en autochtone bewoners zorgen nogal eens voor problemen. Het niet spreken van de Nederlandse taal (terwijl men al heel lang hier woont) versterkt dit nog. Het ontbreken van contact geldt het sterkst voor volwassenen. Vooral oudere autochtone bewoners vinden het moeilijk om met allochtone buurtgenoten in contact te komen. Tussen allochtone en autochtone jongeren is er meer contact. Een moeilijk te bereiken groep zijn de allochtone vrouwen.

De snelle “kleuring” van Hatert vraagt volgens de professionals om een goed integratiebeleid, om te voorkomen dat allochtonen en autochtonen tegenover elkaar komen te staan.

In het algemeen is voorts ook de groep ouderen van belang. In Hatert wonen veel ouderen. Het nieuwe woonzorgcomplex bij het winkelcentrum (‘de 3 bananen’) wordt als erg positief ervaren omdat de ouderen in de wijk kunnen blijven wonen, dichtbij leeftijdsgenoten. Ook in Hatert bestaat het risico van vereenzaming.

In Hatert is regelmatig en in toenemende sprake van overlast van buurtbewoners. De aanwezigheid van verschillende sociale culturen met verschillende omgangsvormen, normen en waarden en de anonimiteit in Hatert brengt met zich mee dat men elkaar niet op bepaalde dingen durft aan te spreken.

Het bevorderen van de sociale cohesie en van de integratie van de verschillende bevolkingsgroepen werkt alleen als de verschillende groepen elkaar beter kunnen leren kennen en elkaar ontmoeten, op straat, in de winkel, op de sportclub, op school, het werk en in het wijkcentrum.

Actie

Daarom formuleren we als vierde spoor: Hatert Ontmoet. Er zijn al diverse activiteiten in het wijkcentrum voor jongeren, er zijn zoals al eerder gezegd diverse bewonersplatforms actief en ook veel verenigingen. Het huidige wijkcentrum is echter veel te klein; een Grand café, ook voor de sporters na het gebruik van de prachtige sportzaal zou mooi zijn en veel meer ruimte voor activiteiten voor de jeugd.

Wonen

Het wonen in Hatert krijgt de komende jaren al een forse impuls vanuit de woningbouwcorporaties: er worden ca. 800 nieuwe woningen bijgebouwd! Op dit terrein formuleren we daarom hier nu geen actiepoint. Wel zullen we iets gaan doen aan de lelijke flat aan de Couwenbergstraat en tegen de aankoop van panden door huisjesmelkers. Ook willen we de voor de wijk zo kenmerkende rozenperken hier en daar in ere herstellen.

In “Hatert onder de Pannen”, het wijktoekomstplan 2002 - 2017 voor de wijk is een aantal hoofddoelstellingen geformuleerd zoals het creëren van aantrekkelijke woonmilieus, mogelijkheden bieden voor een wooncarrière binnen de wijk en het realiseren van een woonzorgvoorziening en zorgsteunpunten. Het verwachte resultaat van deze ingrepen is dat er in de wijk een grotere woningdifferentiatie naar prijsklasse en financieringscategorie ontstaat. Een wooncarrière binnen de wijk wordt beter mogelijk. In de wijk wordt zorg en welzijn geleverd vanuit een centrale plaats, op redelijke afstand van speciaal voor (oudere) bewoners ingerichte woningen. Ook krijgen door de verkoop van huurwoningen starters en jonge gezinnen de mogelijkheid om hun wooncarrière in Hatert te starten. Ook willen we het belang van groen in de wijk onderstrepen.

Milieukwaliteit heeft invloed op de volksgezondheid. In Hatert gaat het vooral over lucht en geluid. De afdeling milieu brengt de actuele situatie nog verder in beeld.

Voor zover het geval mocht zijn brengen we overschrijdingen terug tot de wettelijke norm. Over de gezondheid in Hatert zijn bestaande cijfers gecombineerd, die samen een goede nulmeting vormen. Samen met de universiteit, zorginstellingen, huisartsen en de GGD loopt een (verbeter)plan gezondheid op maat .

We denken dat met bovengenoemde acties Hatert ook veiliger wordt (zie par. 3f).

3. De grote met elkaar samenhangende actiepunten voor de komende jaren

3a. Hatert Jong: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst

Een korte schets van het probleem

Voorop gesteld is het goed te melden dat het met de meerderheid van de jeugdigen in Nijmegen, en ook in Hatert, gewoon goed gaat. Maar er zijn ook kanttekeningen. Opvoedingsondersteuning voor ouders is onvoldoende beschikbaar, niet dekkend en versnipperd. Ouders kunnen met hun opvoedvragen niet terecht op een herkenbare plek. In Hatert is sprake van een sociaaleconomische segregatie die zichtbaar is op het schoolplein. Een groot aantal kinderen gaat buiten Hatert naar school. Jeugdigen met problemen kunnen in Hatert onvoldoende snel en goed toegeleid worden naar zorg en hulpverlening. De Jeugdzorg staat te ver af en moet dichterbij georganiseerd worden. Er moet meer aanbod aan (lichte) hulp zijn en vooral integrale hulp. Er is te weinig afstemming tussen hulpverleners die in gezinnen hulpverleners. Er zijn te weinig relaties tussen hulp voor het kind en hulp voor de ouders. Er is te weinig te doen voor kinderen en jeugdigen in de wijk. De schooluitval onder jongeren is relatief hoog. Jongeren die problemen veroorzaken kunnen beter aangepakt worden. Leerprestaties van de Turkse en Marokkaanse kinderen blijven achter. Zowel allochtone als ook in enkele gevallen autochtone ouders hebben problemen met de Nederlandse taal. Ook bewegen en sporten de Hatertse kinderen te weinig.

Doelgroep

Kinderen en jongeren van 0-23 jaar en hun ouders, verzorgers.

Prestaties die we leveren

1. Voor alle Hatertse jeugdigen van 0-23 jaar die dat nodig hebben is er extra hulp en ondersteuning bij hun opvoeding, hun ontspanning en hun schoolloopbaan. Goede signalering en toeleiding naar de juiste hulp en ondersteuning is geregeld.
2. Alle Hatertse kinderen van 0-4 jaar zijn 'in beeld' omdat ze het consultatiebureau bezoeken.
3. Alle ouders in Hatert van jeugdigen in de leeftijd 0-23 jaar kunnen met hun opvoedingsvragen terecht in de wijk en er is voor hen voldoende opvoedingsondersteuning en lichte hulp beschikbaar.
4. Alle Hatertse kinderen, van 2-4 jaar gaan naar een vorm van kinderopvang / peuterspeelzaalwerk en krijgen een aanbod voor taal- en ontwikkelingsstimulering indien nodig.
5. Alle Hatertse kinderen van 4-12 jaar gaan op termijn in Hatert naar school. We versterken de openwijksscholen. We besteden aandacht aan cultuur, sport en bewegen.
6. Voor alle Hatertse kinderen van 4-23 jaar is er buiten schooltijd in Hatert iets te doen.
7. Jeugdigen worden intensief aan de hand genomen en begeleid om ze van de straat te krijgen: richting thuis, school, activiteiten of werk.
8. Taalachterstand bij ouders moet - waar nodig - worden bestreden. Werving inburgeringsbehoefte inwoners Hatert met inzet van het project team win-WIN (Werving Inburgering Nijmegen).

Wat gaan we daarvoor doen

1. We gaan een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) oprichten. We zorgen voor laagdrempelige informatie en advisering voor ouders en jeugdigen door deskundig personeel, dat kennis heeft van de verschillende culturele en sociaaleconomische achtergronden. We gaan signalering en toeleiding naar hulp versterken door professionals op de school en in de wijk samen te laten werken in zorgadviesteams, afgestemd op het CJG. We zorgen dat er voldoende hulp is en dat deze voldoende dichtbij, herkenbaar en onderling afgestemd is. Daarnaast gaan we coördinatie van zorg verbeteren. We zetten professionals in die de ouders aanspreken en opzoeken, naar gezinnen toegaan en durven door te pakken. Het is noodzakelijk doorzettingsmacht goed te organiseren (i.s.m. Hatert Thuis).

Bij de vormgeving van het Nijmeegse Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) hanteren we de volgende uitgangspunten:

- het CJG werkt voor jeugdigen van -9 maanden tot 23 jaar en hun ouders / verzorgers,
- de inrichting van het centrum vullen en optimaliseren we op basis van de 5 jeugdfuncties van de WMO (informatie en advies; signaleren; toeleiding; lichte hulp en opvoedsteun; coördinatie van zorg)
- de aansluiting van zorg op de vindplaatsen (school en kindercentra) is het uitgangspunt. Het CJG functioneert in nauwe samenhang met de zorgadviesteams en de BOOG-netwerken,
- nauwe samenwerking met o.a. jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk, (jeugd)welzijnswerk en onderwijs in de openwijk scholen De Klumpert en De Vossenburcht.
- de samenwerkende instellingen ontwikkelen een gezamenlijke werksoort: een actiegerichte onorthodoxe gezinsbenadering en -aanpak. Samenwerking met het spoor "Hatert thuis".

De gemeente stelt hiervoor een Kader Uitgangspunten Centrum voor Jeugd en Gezin op.

2. We zorgen voor een functie onder het Centrum voor Jeugd en Gezin, waardoor we de gezinnen die moeilijk bereikbaar zijn wel bereiken. Het betreft dan een functionaris die bij gezinnen thuis komt. We voeren het 2,5 jarig consult door het consultatiebureau in.

3. We stemmen het aanbod opvoedingsondersteuning en lichte hulp (o.a. aan allochtonen) beter af op de vraag en waar dat nodig is breiden we de opvoedsteun uit. We richten een laagdrempelige advies- en consultatiefunctie in bij het Centrum voor Jeugd en Gezin. Ouders worden stevig betrokken hierbij.

Bovengenoemde drie punten worden onder de noemer Centrum voor Jeugd en Gezin integraal vormgegeven. De gemeente zet hiervoor middelen in via rijks- en provinciale uitkeringen en eigen WMO-budget.

4. We breiden de voor- en vroegschoolse educatie uit. Daarnaast verbeteren we de toeleiding naar opvang en peuterspeelzaalwerk via een consultatie- en adviesfunctie in de wijk (in het CJG). Vooral peuters met (dreigende) taalachterstand gaan we actief toeleiden naar de peuterspeelzaal. Denk hierbij ook aan inburgeraars die tijdens de inburgeringscursus hun kinderen naar de opvang moeten brengen. Door het uitbreiden van het VVE-aanbod krijgen deze kinderen een gericht taal- en ontwikkelingsstimuleringsaanbod. In het VVE-aanbod is expliciet aandacht voor ouderbetrokkenheid. Het mes snijdt hierbij dus aan twee kanten: kinderen van inburgeraars komen in aanmerking voor voor- en vroegschoolse educatie en het

duale traject opvoedingsondersteuning krijgt hiermee zijn praktische invulling. Daarnaast breiden we Home-Start uit naar ouders met kinderen in de leeftijdsgroep 5 en 6 jarigen. De gemeente financiert dit zelf.

5. We streven naar de doorontwikkeling van de Open Wijkschool in Hatert. De samenwerking tussen de bestaande scholen zal worden versterkt. Hiermee willen we segregatie onder Hatertse schoolgaande kinderen en hun ouders tegengaan. Het aanbod op de Open Wijkschool breiden we uit, zowel binnen- als buitenschools, met name op het terrein van cultuureducatie en sport. We zien mogelijkheden door het inzetten van combinatiefuncties (duale leerkrachten) voor sport en een sportnetwerker.

De inzet wordt gefinancierd uit gemeentelijke middelen, een rijksregeling en middelen van de woningcorporaties.

6. We breiden het naschoolse aanbod voor 12+ jongeren uit, zowel voor de jongens als de meiden: meer activiteiten en betere huisvesting voor jeugdsoos Chill Out, hangplekken, veel sport (trap- en speelveldjes, BOS-projecten, sport- en speluitleen) en cultuur (aanbod van de stichting PAN promotie amateurmuziek, de Lindenberg, de bibliotheek en WHAA). Dit doen we in samenwerking met de woningcorporaties.

De financiering komt uit gemeentelijke middelen en vooral middelen van de corporaties.

7. We breiden groepsaanpak via ambulante jongerenwerk uit. De aanpak op straat is naast groepsgericht ook individueel gericht. We bundelen de signalen van partners als politie, jongerenwerk en wijkmanagement over jongeren op straat en sporen op basis hiervan deze jongeren ook op. Hierbij gaan we uit van een individuele aanpak. Er wordt door straathoekwerkers actief contact gelegd met jongeren om vertrouwen op te bouwen, in beeld te krijgen waar behoefte aan is en de activiteiten daar op aan te passen. Omdat deze groep jongeren niet snel zelf het initiatief zal nemen of een (hulp)vraag zal stellen wordt vanuit deze basis intensief gewerkt aan het stimuleren en activeren van de jongeren om bijvoorbeeld contact met hulpverlening tot stand te brengen. Ook hier past een onorthodoxe maatwerk aanpak: jongeren worden intensief aan de hand genomen en begeleid om ze van de straat te krijgen: richting thuis, school, activiteiten, werk. Drang en dwang kan een methode zijn. Er wordt nauw samengewerkt met “Hatert werkt” en “Hatert thuis” en het al bestaande RMC-trajectbureau. Concrete voorbeelden zijn:

- het aanstellen van buddy's voor elk kind met een verhoogd risico (met bijzondere aandacht voor allochtone jongeren), voor ten minste de eerste 2 jaar op de middelbare school (o.a. via “School's cool”) alsook in de hogere leerjaren van het voortgezet onderwijs;

- werkervaringsplaatsen voor jongeren in Hatert creëren in samenwerking met ROC (leerwerktrajecten).

De woningcorporaties zetten hiervoor hun middelen in.

8. Professionals, die met de ouders en jongeren werken, melden geconstateerde taalachterstanden bij het Bureau inburgering. Inwoners uit Hatert komen bij voorrang in aanmerking voor een inburgeringstraject, als er daadwerkelijk een inburgeringsbehoefte of plicht bestaat. Er is aandacht voor taalachterstanden bij autochtone ouders. De gemeente zet hiervoor eigen middelen in.

Bijdrage Rijk

Sluitende aanpak 0-4 jarigen

Wij hebben behoefte aan het uitwisselen van ervaringen vanuit de pilots G4. We hebben Rijksmiddelen (GSB) geïnvesteerd in VVE en peuterspeelzaalwerk. Het huidige niveau van deze functies willen we minimaal kunnen handhaven. In het kader van het Charter ontvangen we een rijksbijdrage hiervoor.

Voortijdig schoolverlaten

Nijmegen heeft een convenant afgesloten met het Rijk over het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters. Ook na beëindigen van de convenantperiode willen we doorgaan met de gestelde doelen. Rijksmiddelen zijn hierbij essentieel. Daarnaast vragen we aandacht voor gemeentelijke regie als het gaat om zorg- en uitvalbeleid in het onderwijs. Hiervoor moet de gemeente voldoende gemandateerd zijn, waarbij duidelijke regelgeving en bevoegdheden essentieel zijn. WMO van VWS en Uitvalbeleid van OCW zijn niet altijd eenduidig als het gaat om het neerleggen van bevoegdheden bij enerzijds de gemeenten en anderzijds de schoolbesturen.

Brede scholen

We ontvangen subsidie voor Combinatiefuncties en dagarrangementen. Graag continueren we dit. Daarnaast is er behoefte aan het inzetten van extra disciplines, zoals duale leerkrachten sport.

Het Rijk kan de scholen subsidiëren eigen mensen vrij te maken t.b.v. de brede school, bijv. verlengde schooldag, samenwerken met instellingen. We willen het schoolbestuur van de beide basisscholen in Hatert stimuleren om hier gebruik van te maken.

Segregatie

We willen een *schoolkeuzeconsulent* in Hatert aanstellen met als taak het bevorderen van integratie in de wijk als het gaat om schoolkeuze. Denk aan:

- Het informeren van huidige en toekomstige ouders over aantrekkelijk onderwijs in de eigen wijk: denk aan voorlichtingsbijeenkomsten, ontwikkelen van pr-materiaal, het initiëren en ondersteunen van ouderinitiatieven, e.d.
- Het faciliteren van de scholen in het proces van imagoverbetering en het aantrekkelijker maken van de scho(o)l(en) voor een bredere doelgroep (allochtoon en autochtoon en hoog- en laagopgeleid) --> succes ervaringen in de publiciteit brengen.

Maatschappelijke stages

Dit is de primaire verantwoordelijkheid van de scholen en bedrijven en instellingen. Wij stimuleren dit wel door onze eigen instellingen hierop aan te spreken en de vrijwilligerscentrale te subsidiëren voor bemiddeling van leerlingen.

Jeugdbeleid

Voor de inrichting van het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn expertise, ondersteuning, landelijke regelgeving en middelen nodig. Het Rijk zal moeten stimuleren dat bepaalde functies landelijk uniform zijn. Te denken valt aan de verwijsindex risicjongeren en het Elektronisch Kinddossier. Voor het grootste gedeelte volstaat echter maatwerk, bijvoorbeeld hoe het CJG vorm te geven. Het Rijk kan meedenken.

Het Rijk zal aandacht moeten besteden aan het tegengaan van de versnipperde financieringsstromen binnen het jeugdbeleid. Zowel gemeente, provincie, Rijk (justitie) en

Zorgkantoren (AWBZ) financieren een deel. Dit bemoeilijkt afstemming, waardoor coördinatie van zorg lastiger te regelen is.

Er ligt een behoefte aan het inzetten van gezinscoaches bij multiprobleemgezinnen. Extra middelen vrijmaken voor gezinscoaching is een concrete vraag van de gemeente Nijmegen. Verbeteren coördinatie van zorg. Hiervoor is verruiming van de regelgeving rond privacy essentieel.

Het Rijk kan de voorwaarden scheppen voor integrale indicatiestelling, o.a. via de lokale aansturing indicatiestelling Bureau Jeugdzorg.

3b. Hatert Thuis: een goede thuishaven is een basis voor geluk

Een korte schets van het probleem

Werkers in de wijk spreken in toenemende mate hun zorg uit over een te sterke instroom van relatief kwetsbare groepen in de wijk. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van de eenzijdig samengestelde woningvoorraad.

De hulpinfrastructuur van Hatert heeft onvoldoende antwoord op de sterk gestegen vraag. We zien dat de huidige hulpverleningsproducten en –structuren te weinig vat krijgen op de problematiek. Bestaande teams werken veelal doelgroep- of themagericht waardoor de zorg zich veelal richt op één lid van het gezin. Dit is echter niet genoeg als beseft wordt dat voor een duurzame oplossing het hele ‘systeem’ waarbinnen de problematiek zich afspeelt moet worden aangepakt. Ook is de relatie van de bestaande netwerken met politie en woningcorporatie nog voor verbetering vatbaar. Er wordt nu nog te weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheden om zorg in samenhang met repressie-instrumenten in te zetten. Ook is er geen overzicht van alle adressen in de wijk waar hulpverlening, zorg, politie, justitie of corporatie mee bezig is.

De inventarisatie van de huidige aanpak laat het volgende zien:

- Zowel de signalering als de aanpak van (multi)-probleemhuishoudens is gefragmenteerd;
- Er is geen resultaatgerichte aanpak op huishoudensniveau, geen uitgewerkt plan;
- Er is op tal van terreinen veel afstemming, maar weinig/geen gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een huishouden;
- Er sprake is van een niet-directieve aanpak;
- Er is weinig afstemming tussen zorg en zuur;
- Vaak zijn er veel zorg- en dienstverleners in één huishouden;
- Veel ontwikkelende probleemgevallen zouden in een vroegtijdig stadium opgemerkt en geholpen moeten worden, om te voorkomen dat de problematiek extremer en complexer wordt.

Daarbij is een belangrijke les dat alleen afstemmen onvoldoende is en dat de huidige vormen van casemanagement onvoldoende zijn voor de zwaardere (multi)-probleemhuishoudens.

Doelgroep

De vele huishoudens, autochtoon en allochtoon, met meervoudige problemen, op het gebied van wonen, werk, inkomen, opvoeden, verslaving, huiselijk geweld, criminaliteit, dagbesteding en onderwijs. Het gaat dan met name om eenoudergezinnen met lage inkomens, laag opgeleide allochtonen en gezinnen met opvoedingsproblematiek. Het betreft dus gezinnen, maar ook bijvoorbeeld individuele verslaafden. Op basis van een eerste analyse door de corporaties en de politie betreft het voor de wijk Hatert zo'n 190 huishoudens. Dat betekent een meer dan gemiddelde sociale problematiek.

Signalen uit de wijk

Werkers in de wijk herkennen de problematiek en scharen zich achter het uitgangspunt dat er 'iets' moet gebeuren. Uit gesprekken met betrokken organisaties en de wijkmanager komt naar voren dat de aanpak zich niet alleen moet richten op de ernstigste problematiek, maar ook op de brede doelgroep van huishoudens in Hatert met enkelvoudige problemen. Zij hebben verder behoefte aan één centraal punt waar alle signalen van (multi)-probleemhuishoudens per adres verzameld worden. Een dergelijke centrale verzamelplaats heeft als voordeel dat je preventief kunt handelen, zodat je een (multi)-probleemsituatie van tevoren aan kunt zien komen. Ook kun je zo handelen vanuit overzicht, zodat nog beter op basis van urgentie gehandeld kan worden. Een behandelplan dat vervolgens wordt opgesteld zou volgens de meeste sleutelfiguren door één centrale uitvoerder moeten worden uitgevoerd. Ook zou er meer gewerkt moeten gaan worden met de combinatie van zorg en zuur en zou er in specifieke situaties een gezinscoach ingezet moeten kunnen worden.

De aanpak

Onze werkwijze wordt gekenmerkt door: een integrale en resultaatgerichte aanpak, direct en directief, met een combinatie van zoet, zorg en zuur (stok achter de deur). Een aanpak waarbij de sturing in het gezin én tussen de hulpverleners, goed geregeld is en die uitgaat van actie. We blijven niet wachten tot het uit de hand loopt, maar we willen in Hatert bereiken dat problemen écht worden aangepakt. Dit doen we door er samen op af te gaan en de bewoners te laten merken dat het ons (gemeente en betrokken organisaties) menens is. Burgers moeten niet buiten de samenleving staan maar er weer aan meedoen.

Als we dit goed willen regelen, betekent dat: signalen verzamelen via de bestaande netwerken, een gezamenlijk plan opstellen waarvan de uitvoering door één casusregisseur wordt geregisseerd. Dit kan iemand zijn die werkzaam is in de wijk zelf, het kan ook zijn dat de problematiek zo omvangrijk is dat moet worden opgeschaald naar een stedelijk opererend team dat gespecialiseerd is in de aanpak van (multi)-probleemhuishoudens (het meldpunt bijzondere zorg van de GGD). Een belangrijk onderdeel van het behandelplan is de inzet van een gezinscoach die achter de voordeur bij het huishouden binnenkomt.

De aanpak van de (multi)-probleemhuishoudens heeft als doel:

1. Het aantal huishoudens met problemen op verschillende probleemgebieden, terug te brengen tot het stedelijke gemiddelde.
2. Een overzicht op te stellen van alle signalen van ernstige problematiek: om hoeveel zaken gaat het en waar concentreren deze zich?
3. Door een efficiëntere werkwijze en de inzet van de gezinscoach te komen tot een lagere inzet van de reguliere instellingen.
4. Te komen tot een lagere belasting van het Meldpunt Bijzondere Zorg.
5. Door het gezamenlijk opstellen van een plan van aanpak en een gezamenlijke dossieropbouw, sneller bewoners uit huis te plaatsen.
6. Door het gezamenlijk opstellen van een plan van aanpak en een gezamenlijke dossieropbouw, een sterkere bewijsvoering bij strafrechtzaken op te bouwen.

Om bovenstaande te realiseren zijn de doelstellingen van het project terug te voeren op wijzigingen in enerzijds de structuur waarbinnen we problemen oplossen (er komt een wijkteam), en anderzijds de manier waarop we dat doen (de cultuur).

We leveren hiervoor de volgende prestaties:

1. Er komt één wijkteam waarbij de belangrijkste partijen met mandaat aan tafel zitten;
2. Dit wijkteam heeft over 4 jaar alle signalen van ernstige problematiek in beeld;
3. Aan het einde van de pilot wordt er jaarlijks voor 50 huishoudens een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd waarin zo nodig gebruik wordt gemaakt van drang- en dwangvarianten;
4. Het wijkteam staat onder regie van een gemeentelijke wijkteamregisseur;
5. Het bestaan en de werkwijze van het wijkteam wordt aan iedereen gecommuniceerd, hiertoe bouwt de wijkteamregisseur een dekkend netwerk van contacten op met alle reguliere instellingen zodat iedereen weet wanneer een casus bij het wijkteam thuishoort;
6. Wanneer een casus inderdaad bij het wijkteam thuishoort wordt onderzoek gedaan naar de situatie en de betrokken partijen;
7. Hierbij wordt nauw afgestemd met de bestaande netwerken (ZorgAdviesTeams, Centrum voor Jeugd en Gezin en het stedelijke Veiligheidshuis, veelplegersaanpak);
8. Er wordt o.a. gebruik gemaakt van de Verwijsindex en de sociale kaart;
9. Omdat het om de uitwisseling van persoonsgegevens gaat wordt hiervoor een convenant opgesteld waarbij aandacht voor privacyaspecten en werkafspraken;
10. Er komt een adviseur van het Meldpunt Bijzondere Zorg om het wijkteam te adviseren en zo de inbreng vanuit verschillende perspectieven te waarborgen. Zo kan het team relatief klein blijven;
11. Dit plan wordt onder regie van een casemanager, óf de casusregisseur van het Meldpunt Bijzondere zorg óf een gezinscoach uitgevoerd;
12. Er komt een pool van 2 á 3 gezinscoaches voor zaken waarbij sprake is van ernstige problematiek;
13. We gaan ervan uit dat er per jaar 10 casussen naar de casusregisseur van het Meldpunt Bijzondere Zorg worden doorverwezen;
14. Bovenstaande werkprocessen en rolverdelingen worden beschreven;
15. We ontwikkelen een gereedschapskist met –als dat nodig is- nieuwe methodieken die kunnen worden ingezet als onderdeel van het plan van aanpak;
16. We geven invulling aan het begrip “outreaching werken” op basis van de ervaringen uit het VRINT-project i.s.m. Stichting Maat (pilot Iriszorg, 2007);
17. We sluiten bij de ontwikkeling van bovenstaande aan bij de stadsbrede ontwikkeling van de wijkteams vanuit de gemeente.

Hoe vullen we dat in

- Het wijkteam (multi)-probleemhuishoudens wordt op initiatief van de gemeente opgericht. Zij borduurt hierbij verder op het ‘zorgpandenoverleg’ (politie en corporatie) dat al werkzaam is in de wijk. In het wijkteam zijn de belangrijkste partners vertegenwoordigd op de gebieden: wonen, arbeid & financiën, veiligheid, onderwijs en zorg. Op basis van ervaringen bij de pilot in Oud-West lijkt het raadzaam hier een adviserende rol bij het Meldpunt Bijzondere Zorg te beleggen.
- Het wijkteam is verantwoordelijk voor:
 - o het verzamelen van de signalen op adresniveau (overzicht van hele wijk);
 - o de eerste diagnose;
 - o het terugverwijzen naar de bestaande hulpverlening, danwel het zelf opstellen van een plan van aanpak, of het opschalen van de casus naar het meldpunt bijzondere zorg;
 - o het monitoren en afronden van de casus.

- Wanneer een huishouden onder het regiem van het wijkteam valt, vervalt de inzet en coördinatie op dat moment vanuit de signalerende netwerken. Het wijkteam is sturend en formuleert de opdracht naar de zorg en de overige aanbieders/partners.
- Om een overzicht van de (multi)-probleemhuishoudens op te stellen waarbij de privacy van cliënten is gewaarborgd moet een convenant worden ontwikkeld.
- Een behandelplan geeft een helder handvat voor rol- en taakverdeling, timing van de hulpverlening en resultaten. Daarnaast maakt een dergelijke werkwijze het beter mogelijk om de hulpverlening te monitoren (dat wil zeggen: nagaan of er volgens afspraak geleverd is en of de inzet het gewenste resultaat heeft gehad).
- Het wijkteam kan verschillende instrumenten inzetten. Die kunnen bestaan uit reguliere interventies of regulier hulpverleningsaanbod, maar ook van nieuw te ontwikkelen methodieken als ‘gezinscoach’ en gezinsgerichte ‘leun en steun’. Bewoners uit de wijk geven aan dat hierbij ook gekeken moet worden naar de kracht en het potentieel aan werknemers in de wijk zelf. Na afloop van het project is hiervoor een praktische gereedschapskist ontwikkeld.
- Ten aanzien van (multi)-probleemhuishoudens is er gepleit voor een omslag in de cultuur van de hulpverlening. Voordat gewerkt kan worden vanuit de eigen gemotiveerdheid van het huishouden lijkt in veel gevallen in eerste instantie een meer directieve hulpverlening noodzakelijk (dus van de vraag: ‘wat gaan we doen’ naar de stelling ‘dit gaan we doen’). Er moet nog worden uitgewerkt hoe we het outreachend werken invulling kunnen geven. In ieder geval is duidelijk dat de wijze van werken uit met gaan van het principe ‘voor wat hoort wat’.
- Er wordt ingezet op werken vanuit de wijk: dat betekent dat er zo mogelijk gewerkt wordt vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin of het Actiecentrum Hatert Werkt.
- De werkwijze met deze huishoudens stemmen we af op specifieke culturele achtergronden. Geconstateerde taalachterstanden worden gemeld bij het Bureau inburgering. Er wordt nauw samengewerkt met “Jong Hatert” en “Hatert Werkt”.

Om invulling te geven aan de behoefte die er is op het gebied van schuldhulpverlening voor (multi-)probleemhuishoudens wordt samenwerking gezocht met het actiecentrum van Hatert Werkt. Daarnaast wordt een pilot uitgewerkt specifiek voor de doelgroep allochtone huishoudens met meervoudige problemen waarbij het naar verwachting veelal om veel eenpersoonshuishoudens gaat. Hierbij wordt samengewerkt met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Bijdrage Rijk

We leren graag van de kennis en inzichten van andere steden in Nederland en nemen daarom deel aan het experiment Slagkracht achter de Voordeur. Ook zullen we aansluiting houden bij het programma Aanval op de Uitval van de G27-steden.

3c. Hatert Werkt: iedereen telt!

Een korte schets van het probleem

Hatert telt relatief veel werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden. In vergelijking met de stad als geheel wonen er in Hatert bijna 2 x zoveel werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden. Hatert telt ook veel mensen die moeten rondkomen van een laag inkomen. Werkloosheid en armoede leiden op hun beurt weer vaker tot minder participatie en soms tot sociaal isolement.

Doel:

De centrale uitdaging bij *Hatert werkt, iedereen telt* is: het zichtbaar terugdringen van de sociale problematiek op de volgende drie punten:

1. het terugdringen van de beïnvloedbare werkloosheid en etnische segregatie in Hatert in de richting van het stedelijk gemiddelde. Hatert moet op het vlak van werkloosheid onder autochtonen en allochtonen een doorsnee (pracht)wijk worden.
2. het bevorderen van arbeidsparticipatie door o.a. meer dan evenredige re-integratie- en activering van uitkeringsgerechtigden en andere inwoners van Hatert;
3. het verminderen van de armoede door *meer* inkomen uit werk voor *meer* mensen, het terugdringen van het niet-gebruikt van inkomensondersteunende maatregelen en het ontwikkelen en aanbieden van nieuwe vormen van preventieve en multiculturele schuldhulpverlening;

Doelgroepen:

1. De primaire doelgroepen bij het terugdringen van de werkloosheid zijn de verschillende groepen uitkeringsgerechtigden met een (gedeeltelijke) arbeidsplicht (wwb, ww, wao enz). De secundaire doelgroepen zijn hier niet-uitkeringsgerechtigden en werkenden.
2. De primaire doelgroepen bij het bevorderen van participatie zijn: uitkeringsgerechtigden met en zonder arbeidsplicht en niet-uitkeringsgerechtigden.
3. De doelgroep bij armoedebestrijding zijn alle inwoners van Hatert (dus ook niet-uitkeringsgerechtigden) die moeten rondkomen van een laag inkomen. Extra aandacht krijgen gezinnen met kinderen.

Naast de hier genoemde groepen kent, *Hatert werkt, iedereen telt* diverse subdoelgroepen. Ouderen kunnen b.v. een specifieke doelgroep worden bij het deelprogramma “Stimuleren langer doorwerken van ouderen”. Verschillende subgroepen zoals b.v. allochtone vrouwen, jongeren en één-ouder-gezinnen zullen baat hebben bij een gerichte aanpak.

Een sluitende klant- en resultaatgerichte benadering

Om tot maximale resultaten te komen kiezen de gemeentelijke afdelingen én de beoogde samenwerkingspartners voor een sluitende en zo geïntegreerd mogelijke klant- en resultaatgerichte benadering. Sluitend wil zeggen dat in principe iedereen uit Hatert in het Actiecentrum terecht met vragen over werk en inkomen en daar dan ook verder geholpen wordt. Werkzoekenden die zich komen inschrijven worden direct actief opgepakt en zo snel mogelijk naar (ander) werk bemiddeld. Alle uitkeringsgerechtigden met een arbeidsplicht worden opgeroepen en krijgen een traject aangeboden of worden van zonodig van hun arbeidsplicht ontheven. Vertrekpunt bij de dienstverlening aan werkzoekenden zijn de wensen, mogelijkheden en potenties van de betreffende klant in relatie tot de kansen op werk de arbeidsmarkt. Uitgangspunt is dat steeds de kortste weg naar duurzaam werk gekozen wordt. In alle klantcontacten zal aandacht geschonken worden aan het Nijmeegse minimabeleid. In overleg met de andere sporen van Ongedeeld Hatert gaan we actief opzoek naar mensen met een laag inkomen. In het Actiecentrum zullen ook schuldhulpverleners komen te werken. Recent opgedane ervaringen bij de Sociale Herovering in Oud-West worden ingezet en uitgebouwd. De nieuwe manier van (samen) werken wordt in een dienstverlenings- en coachingsconcept voor het actiecentrum geborgd.

Actiecentrum Hatert Werkt

De gemeente Nijmegen (afdelingen Werk en Inkomen, Zorg en Inkomen) CWI en UWV gaan in overleg en in samenspraak met anderen, een *Actiecentrum Hatert Werkt* inrichten. De genoemde samenwerkingspartners zijn de belangrijkste uitvoerders en hoofdleveranciers van taakstellingen en personeel in het actiecentrum. Het is de bedoeling dat er ook een

uitzendbureau in het actiecentrum gevestigd wordt. Het gaat hier om een voor Nederland redelijk uniek wijkgericht samenwerkingsverband van de drie grote publieke organisaties (Gemeente, CWI en UWV) die gezamenlijk tekenen voor het realiseren van de genoemde doelstellingen. De samenwerkingspartners zien Hatert en de doelgroepen als hún wijk en hún gezamenlijke doelgroep. In concrete uitvoeringsplannen worden jaarlijks heldere taakstellingen en prestatieafspraken maken. Het dienstverlenings concept wordt gekenmerkt door laagdrempeligheid en integraal, klant- en resultaatgericht werken. De partners staan garant voor goed toegankelijke dienstverlening. Het gaat voorsnog om het inrichten van een *Actiecentrum Hatert Werkt* met ca. 15 fte medewerkers (inclusief 2 à 3 fte armoedebestrijding/schuldhelpverlening) die, samen met anderen, de strijd aan gaan tegen werkloosheid en armoede. Een deel van de kosten komt voor rekening van de samenwerkingspartners, het andere deel voor rekening van de corporaties. Concrete acties zullen onder meer zijn:

De strijd tegen de werkloosheid

Om van Hatert op het vlak van werkloosheid een gemiddelde prachtwijk te maken is het allereerst nodig om de actuele negatieve tendens van dit moment van minder snel dalende nww- en wwb-cijfers in Hatert ten opzichte van Nijmegen als geheel, om te buigen in de richting van gelijke procentuele daling. Om dit *tussendoel* te bereiken zullen verschillende preventieve en curatieve acties worden ingezet. Met de introductie van een sluitende aanpak moet nieuwe instroom in verschillende uitkeringen zoveel mogelijk voorkomen worden. Iedereen uit Hatert die zich meldt voor een uitkering krijgt, als het actiecentrum goed operationeel is, op dat moment in principe werk of een re-integratietraject aangeboden. Zo mogelijk regulier werk, zonodig gesubsidieerd werk. De zittende bestanden (nww, wwb, ww, wao, inburgeraars) zullen respectvol en actief benaderd worden voor re-integratie, inburgering en activering. Jaarlijks zullen op basis van ambities en kansen, realistische in- en uitstroom taakstellingen worden geformuleerd. Op het vlak van inburgering zetten we in Hatert in op het versneld oproepen en intaken van alle potentiële inburgeraars zodat eind 2009 voor alle betrokkenen helder is of en welk traject ingezet zal worden. Het gaat in Hatert, en dat geldt voor de meeste activiteiten, om het *meer dan evenredig* inzetten van de verschillende (arbeidsmarkt)instrumenten, die bij elkaar opgeteld, leiden tot een inhaalslag op het vlak van evenredige werkloosheidscijfers. Meer uitstroom naar regulier werk, meer uitstroom naar re-integratiebanen, meer uitstroom naar de sociale werkvoorziening en vrijwilligerswerk en meer uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap. Vanuit het actiecentrum zal verder bijgedragen worden aan het realiseren van kansen op het vlak van economische ontwikkeling en vergroting van werkgelegenheid. De mogelijkheden voor extra uitstroom naar en via participatiebanen zullen maximaal benut worden. We schenken in de strijd tegen werkloosheid ook aandacht aan nieuwe groepen zoals, werkenden en ouderen en aan groepen die nu bijna 'onzichtbaar' zijn zoals mensen in de bijstand zonder arbeidsplicht, WAO-ers en andere inwoners van Hatert. Sommige subdoelgroepen zijn gebaat bij een projectmatige aanpak. We gaan speciale programma's of projecten ontwikkelen voor autochtonen en allochtonen. De projecten en activiteiten bij het deelprogramma *Bevordering zelfstandig ondernemerschap* richten zich op een bredere groep dan de uitkeringsgerechtigden. Werkenden die zich willen ontwikkelen in hun loopbaan kunnen een beroep doen op de expertise van het Actiecentrum. Op het vlak van fraudebestrijding blijven wij vasthouden aan het uitgangspunt: fraude wordt niet geduld! Prioriteit wordt gegeven aan signaalgestuurde fraudebestrijding onder jongeren en jongvolwassenen. Om de beoogde maatschappelijke effecten op het vlak van werkloosheidscijfers te realiseren zijn voor 2009* op het vlak van oriëntatie, re-integratie en werk, de volgende concepttaakstellingen geformuleerd:

Taakstellingen werkloosheidsbestrijding 2009*

-Aantal intakes, CTC's, ABC-metingen e.d.	500
-Aantal reïntegratietrajecten naar werk	200
-Uitstroom naar regulier werk	120

*=O.b.v. 12 productieve maanden

De strijd tegen de armoede

Hatert telt relatief veel mensen met een laag inkomen. Werk is de beste remedie tegen armoede. Daar waar werk niet mogelijk is zullen gerichte acties terugdringen niet-gebruik inkomensondersteunende voorzieningen ingezet worden. In Hatert zullen we ook, samen met anderen, nieuwe vormen van preventieve schuldhulpverlening ontwikkelen. Taakstellingen op het vlak van schuldhulpverlening worden later geformuleerd. Voor 2009 is op het vlak van armoedebestrijding de volgende concepttaakstelling geformuleerd:

Taakstellingen armoedebestrijding 2009*

-Aanvragen minimabeleid	1600
-------------------------	------

*=O.b.v. 12 productieve maanden

Samenwerking

De publieke samenwerkingspartners en Interlokaal zullen, daar waar dit zinvol en mogelijk is, expliciet de samenwerking zoeken met de wijk, met andere organisaties en met collegae van de andere projecten. In de wijk met o.a. ondernemers in Hatert rond het oplossen van hun personeelsvoorzieningsproblemen, met het bestuur en jongeren van Chill-Out rond het terugdringen jeugdwerkloosheid en met bewonersgroepen voor inspiratie en prioriteitstelling. Verder zoeken we expliciet contact met alle organisaties en instellingen die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de doelstellingen van Ongedeeld Hatert zoals Breed, ROC, HAN, Tandem, NIM, SWON, MEE e.a. in de werk- en zorgketen.

3d. Hatert Ontmoet : plaatsen van contact en ontmoeting

De achtergrond

Hatert is een moderne multiculturele wijk. Integratie van de verschillende bevolkingsgroepen werkt alleen als die groepen elkaar kunnen ontmoeten: op straat, in de winkel, op de sportclub, op school, het werk en in het wijkcentrum.

Ontmoeting is dé manier om de wijk een 'eigen' en trots gevoel te geven; en om je veilig te kunnen voelen. Mensen leren elkaar kennen door elkaar tegen te komen. Ontmoeting is niet alleen voorbehouden aan de mensen die het wijkcentrum bezoeken, hun kinderen op de school in de wijk hebben zitten of samen sporten, maar aan een ieder die deel uitmaakt van de wijk Hatert: autochtoon, allochtoon, jong, oud, rijk en arm.

Maar voorop staat dat dat de 'ontmoetingsactiviteiten' uiteindelijk leiden tot het elkaar leren kennen; en vooral, dat de bewoners dit vanuit zichzelf willen, en ook gewoon doen. Elkaar bevragen op identiteit, interesses en achtergrond, maar elkaar ook kunnen en durven aanspreken indien er irritaties zijn of simpelweg als er onbekendheid bestaat met je eigen burens of wijkbewoners.

Doelgroep: de wijkbewoners

Doelen

- Bovenal is het belangrijk dat ontmoeting op een natuurlijke wijze gestimuleerd wordt; en niet alleen via doel- en doelgroep gerichte projecten. Ontmoeting vindt plaats op straat en

in de winkel, in het wijkcentrum en de sporthal. Het gaat erom de juiste condities te scheppen waaronder dit mogelijk is.

- Het bevorderen van participatie voor iedereen, actief burgerschap en contact tussen verschillende groepen in de wijk. Wij scheppen die voorwaarden die nodig zijn voor een goed sociaal klimaat in de wijk, waardoor ook wordt bereikt dat de betrokkenheid tussen kwetsbare en niet kwetsbare bewoners wordt vergroot.
- een aanbod aan fysieke voorzieningen dat toegankelijk is voor iedereen en maatwerk biedt voor de wijk
- De omslag maken bij de organisatie van initiatieven “van volledige uitvoer” naar “ondersteuning” door het bevorderen van zelfredzaamheid.

Wat gaan we doen?

1. Extra ondersteuning buurtactiviteiten en bewonersinitiatieven

Bewoners hebben behoefte aan ondersteuning en begeleiding bij activiteiten die zij zelf willen ontplooiën. Hierbij is het belangrijk aansluiting te zoeken bij de afzonderlijke groepen met hun eigen identiteit (allochtoon, autochtoon, jong, oud, gehandicapt, etc.) en in gesprek te raken over hoe je elkaars wereld beter kunt leren kennen.

2. Faciliteren van activiteiten in het wijkcentrum

Er zijn diverse activiteiten in het wijkcentrum voor jongeren, ouderen, allochtoon en autochtoon. Er zijn diverse bewonersplatforms en verenigingen actief in de wijk. Iedere vereniging met zijn of haar unieke activiteiten. Om deze activiteiten te ondersteunen en uit te kunnen breiden wordt het wijkcentrum gemoderniseerd en vergroot.

Het is belangrijk dat de bewoners, en dus de gebruikers, kunnen meedenken over het ontwerp en de inrichting; het is hun wijkcentrum. Hierbij geldt het volgende motto: “de eigen identiteit van de bewoners van de wijk Hatert blijft zichtbaar in een voor iedere wijkbewoner toegankelijk, multicultureel en multifunctioneel wijkcentrum”. In het kader van exploitatie en beheer wordt onderzocht of er voldoende draagvlak is voor ruimere openingstijden.

Een mogelijke uitbreiding met een Grand café/ dinnerservice maakt het wijkcentrum klaar voor een meer informele ontmoetingsplek tussen wijkbewoners, waar bewoners op een ongedwongen manier elkaar leren kennen.

3. Intermediairen/ vrijwilligers integratiebevordering en ontmoeting (subsidie via ‘Ruimte voor contact’)

Buurtinitiatieven, buurtgroeperingen, organisaties en instellingen willen graag een zo’n breed mogelijk bereik onder de bewoners van Hatert voor hun activiteiten en diensten. Ook hier geldt dat het primaire doel is om de juiste randvoorwaarden te scheppen om de bewoners van Hatert kennis met elkaar te laten maken in een meer informele sfeer. Dit vraagt een goede begeleiding van de intermediairen en vrijwilligers.

Vaak worstelen zij met de vraag hoe zij meer specifieke groepen bewoners, zoals allochtone wijkbewoners, moeten benaderen en bij hun activiteiten en diensten kunnen betrekken. Kernidee is om m.n. met allochtone wijkvrijwilligers een kadergroep te vormen die als doelstelling heeft zowel buurtinitiatieven en bewonersgroeperingen als organisaties en instellingen in de wijk te adviseren en als intermediair op te treden bij het werven en betrekken van allochtone wijkbewoners bij activiteiten en diensten. Daarnaast ontwikkelt deze kadergroep ook zelf activiteiten en projecten die tot doel hebben de integratie tussen wijkbewoners (allochtoon en autochtoon) te bevorderen. Het specifieke en positieve van dit project is dat het potentieel dat aanwezig is onder allochtone wijkbewoners ingezet wordt t.b.v. de wijk en de (autochtone) wijkbewoners.

4. Sport en ontmoeting

Sport is een uniek middel voor mensen om samen met elkaar op te trekken. Sport en beweging vormt een perfecte voorwaarde om elkaar te leren kennen en aan te spreken. Op dit moment is voetbalvereniging SV Hatert gehuisvest op het sportpark Winkelsteegh. Door de excentrische ligging van dit park ten opzichte van de woonwijk is er geen natuurlijke loop van bewoners naar de vereniging. Er wordt beoogd het sportpark te verplaatsen in de richting van Hatert zelf waardoor er een betere binding met de wijk zal kunnen ontstaan.

In de periode tot en met 2011 wordt hier onderzoek naar gedaan. In de periode daarna vindt besluitvorming plaats.

Er wordt tevens voorgesteld om een soort ‘voorrangsregeling’ te ontwerpen waarbij de bewoners van de wijk voorrang hebben bij de huur van de nieuwe sporthal.

Hatert is daarnaast één van de 5 Nijmeegse wijken waar het concept Buurt-Onderwijs-Sport wordt toegepast. Voor verdere ontwikkeling en ondersteuning van vrijwilligers is de inzet van extra professioneel kader op verenigingsniveau een vereiste. Sportnetwerkers worden ingezet om de BOS-partijen in Hatert aan en met elkaar te verbinden.

5. Dinerservice/ eettafel

Vanuit de deelnemers/vrijwilligers van het OuderKind Centrum en de Boemerang (naschoolse activiteiten) is het idee om een voor iedereen toegankelijke en laagdrempelige dinerservice/eettafel in Hatert op te zetten. Een dinerservice of eettafel is te vergelijken met een buurtrestaurant of eetcafé waar mensen van iedere komaf gebruik van kunnen maken. Afhankelijk van de opzet en beschikbare middelen zou dit op termijn uit kunnen groeien tot een buurtrestaurant. Na drie jaar zou de voorziening selfsupporting kunnen worden.

Doelstelling:

- Het bieden van relatief goedkope maaltijden aan inwoners van Hatert met o.a., maar niet alleen, aandacht voor kwetsbare doelgroepen (ouderen, mensen met weinig inkomen, e.d.).
- Daarmee het bieden van de mogelijkheid om elkaar in een gemoedelijke sfeer te ontmoeten; daarmee een bijdrage leverend om mensen eventueel uit hun sociaal isolement te halen.
- Buurtbewoners/vrijwilligers de mogelijkheid te bieden zich in te zetten voor bewoners in de wijk en ze de gelegenheid te bieden zich middels training en scholing te bekwamen zodat ook hun perspectief op de arbeidsmarkt vergroot wordt.

Financiering van deze voorziening wordt deels gedekt door de inbreng van de corporaties. Voor het overige deel moet nog naar dekking worden gezocht.

6. Inspraak

Wij verbreden de inspraak door wijkbewoners, samen met de wijkraden en platforms en de budgethoudende bewonersorganisatie; o.a. door ze te laten adviseren over de inzet van bewonersbudgetten.

7. Jongeren en muziek

Er is behoefte aan een oefenruimte om muziek te kunnen maken. Met name jongeren hebben zelf aangegeven de muziek, en cultuur in zijn algemeenheid, te zien als een belangrijk bindmiddel tussen verschillende groepen (jongeren). Voor muziek geldt hetzelfde als sport. Het is een ongedwongen wijze om mensen met elkaar in contact te brengen. Muziek is in die

zin dus niet specifiek (doel)groepgericht maar dient het begrip ‘ontmoeting’ in zijn algemeenheid.

Het muzieklokaal wordt meegenomen bij de verbouwing/ verplaatsing van het wijkcentrum; en deels gefinancierd door de corporaties.

8. Cultuur en ontmoeting

Er is in de afgelopen jaren een scala aan activiteiten ontwikkeld die gericht zijn op volwassenen en cultuur. Het aanbod van deze activiteiten is divers en zal ertoe moeten leiden dat meer mensen hun weg naar het wijkcentrum, OWS of zelfs de Chill Out zullen vinden. Denk hierbij aan muziek, beeldende kunst, theater, maar ook het voorlezen van boeken. Het programma zal samen met bewoners samengesteld worden. Daarnaast willen we gebruik maken van wijktheater. Onder begeleiding van professionals wordt er samen met de bewoners van Hatert een theaterstuk ontworpen. Dit wordt zowel in de wijk als buiten de wijk opgevoerd. Bovengenoemde cultuurprojecten worden zowel door de gemeente als ook door de corporaties gefinancierd.

9. De bibliotheek

De bibliotheek biedt mogelijkheden voor met name lokale organisaties en personen om hun activiteiten en producten onder de aandacht te brengen: door middel van ophangen/ neerleggen van posters en folders, het tentoonstellen van eigen gemaakte schilderijen, verzamelingen, het promoten (via tentoonstellingen) voor de eigen club of organisatie enz.

Daarnaast willen ze zelf een actievere betrokkenheid bij het organiseren van activiteiten binnen het wijkcentrum, zodat deze op elkaar kunnen worden afgestemd.

Denk bijvoorbeeld ook aan laagdrempelige koffieochtenden, leeskringen, het organiseren van lezingen en spreekuren.

Maar ook bij het aanbieden van cursussen op digitaal gebied kan de bibliotheek een goede ondersteuning bieden.

Het voornemen is om de activiteiten van de bibliotheek af te stemmen op de vraag van de bewoners. Hierover ontstaat begin 2009 meer duidelijkheid.

De corporaties dragen zorg voor de financiering van deze activiteiten.

10. Aantrekkelijker maken van de jeugdsoos Chill Out

Jongeren hebben behoefte aan een eigentijdse ruimte waar ze hun activiteiten kunnen organiseren en uitvoeren. Het moet voor verschillende groepen jongeren aantrekkelijker worden elkaar op een ongedwonen wijze te ontmoeten binnen en buiten de jeugdsoos. Het moet hun soos en hun wijk zijn. De verbouwing wordt meegenomen bij de verbouw/ verplaatsing van het wijkcentrum.

Zie ook toelichting bij Hatert Jong.

3e. Integratie staat in Hatert centraal

Naast de vier hoofdsporen vormt integratie in Hatert alleen al vanwege de demografische samenstelling van de wijk een belangrijk dwarsspoor dat de hoofdsporen doorkruist.

Allochtone gezinnen in de wijk hebben bovendien relatief vaak te maken met sociaal-economische achterstanden en een gebrek aan kansen en ontwikkelingsmogelijkheden.

Relatief vaak hebben allochtone bewoners te maken met problemen achter de voordeur, armoede, werkloosheid, voortijdig schoolverlaten, laag opleidingsniveau, schuldenproblematiek, taalachterstanden en achterblijvende ontwikkelingsmogelijkheden.

Daarnaast is er sprake van weinig interculturele contacten tussen allochtone en autochtone wijkbewoners. De leefwerelden zijn gescheiden en er is sprake van beperkte participatie van allochtone bewoners bij activiteiten, ontmoetingen, buurtraden, etc. Het is onze ambitie om de achterstanden om te buigen en te werken aan integratie, sociale mobiliteit, ontmoeting en participatie.

In het uitvoeringsprogramma van het dwarsspoor integratie kiezen we er in de eerste plaats voor om de hoofdsporen actief te ondersteunen en om daarnaast een extra stimulans te geven aan integratie in de wijk. Hierbij gaan we vooral uit van initiatieven, projecten en activiteiten die al lopen in de wijk. Deze willen we duurzaam stimuleren en versterken. Waar nodig en gewenst, ontwikkelen we nieuwe initiatieven en deze voeren we uit in overleg met de betrokken corporaties, bewonersorganisaties, allochtone zelforganisaties, professionele instellingen en bewoners.

Voor de invalshoek “Hatert ontmoet” geldt dat in Hatert veel bewoners actief zijn in vrijwilligerswerk, buurtcomités en in de wijkraad. De deelname van allochtone vrijwilligers is echter beperkt en de contacten tussen allochtone en autochtone vrijwilligers verdienen een stimulans. Tandem is daarom gestart met de Adviesgroep Integratie Hatert. Deze werkgroep bestaat uit allochtone en autochtone vrijwilligers uit de wijk. Doelen van de werkgroep zijn het stimuleren van contacten van bewoners (allochtoon en autochtoon) met wijkvrijwilligers, het adviseren van organisaties met betrekking tot integratie en intermediair optreden bij het werven en betrekken van allochtone wijkbewoners bij activiteiten en diensten. De werkgroep, die de eerste twee jaar gefinancierd wordt vanuit de landelijke regeling Ruimte voor Contact, wordt ondersteund door de gemeente en de HAN opleiding CMV.

Verder faciliteren we de inzet van de adviesgroep integratie, stimuleren ontmoeting en evenementen (jaarlijks 3) zoals ‘Kleurrijk Hatert’, inzet wijkdialogen met hulp van projectbureau Whaa!, gebruik maken van intermediaire organisaties zoals het Inter-Lokaal en allochtone zelforganisaties en sleutelpersonen uit de diverse migrantengemeenschappen, start allochtone klankbordgroep/ commissie wijkcentrum, stimuleren van doorstroom van allochtone bewoners/vrijwilligers richting de bestaande vrijwilligersorganisaties en overlegstructuren in de wijk.

Wij merken op dat de door ons aangeboden inburgeringstrajecten per definitie duale trajecten zijn. Taal wordt altijd gecombineerd met of re-integratie of opvoedingsondersteuning of sociale activering of een (beperkte) scholing. Welke combinatie concreet wordt aangeboden is afhankelijk van de maatschappelijke positie van de inburgeraar. Daarnaast combineren wij de theorie met de praktijk. Daarbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld taalstages op werkvloeren, vrijwilligerswerk op scholen in buurtcentra enz.

Bij “Hatert Jong” zetten we zwaar in op het erbij betrekken van zowel allochtone kinderen als hun ouders: bij de opvoedingsondersteuning, bij vroegsignalering en preventie, bij extra taalprogramma’s, bij activiteitenprogramma’s en bij de oudere jeugd: de begeleiding naar werk en scholing.

Marokkaanse jongeren in Hatert geven niet alleen overlast, ze hebben zelf ook last van een gebrek aan kansen en perspectieven op werk, scholing en vrijetijdsbesteding.

We hebben Tandem en het Inter-Lokaal gevraagd om een pilot project in de krachtwijk Hatert te ontwikkelen dat gericht is op de groep jongens van Marokkaanse afkomst, maar ook op hun moeders en vaders. We starten in 2008 met het pilot project waarbij het leren van de gehanteerde methodieken en werkwijze centraal staat, evenals de inbedding van het pilot project in lopende programma’s en activiteiten in de wijk. Voor ouders van allochtone kinderen starten we in samenwerking met NIM, Tandem en het Inter-Lokaal een project dat

gericht is op opvoedingsondersteuning, later onder te brengen bij het CJG. Daarnaast worden bestaande initiatieven zoals het meideninloop huis, initiatieven voor stages, scholing en werk ondersteund. Hierbij zal de nadruk liggen op positieve voorbeeldprojecten, rolmodellen in sport, cultuur en in een intensieve ondersteuning van de jongens. Het pilotproject maakt onderdeel uit van de stadsbrede, integrale Marokkanenaanpak waarin beleidsmaatregelen genomen worden op drie sporen: wijkgerichte veiligheid, brede doelgroepbenadering en repressie/preventie.

Bij "Hatert Thuis" zullen we onder andere de werkmethoden van de interventiemacht voor de aanpak van de problemen in de multiprobleemgezinnen afstemmen op de culturele achtergrond van de diverse culturen in de wijk.

Bij "Hatert Werkt" schakelen we Interlokaal in om te zorgen dat ook de allochtone inwoners van de wijk bij dit onderdeel bereikt worden. Allochtone Nijmegenaren hebben, ondanks hoopgevend dalende werkloosheidscijfers in de afgelopen periode, nog altijd vaker een bijstandsuitkering of een UWV uitkering dan autochtone Nijmegenaren. Zo is 15% van de niet-westerse allochtonen afhankelijk van een bijstandsuitkering, tegen 4% van de autochtone inwoners. Ook het aandeel allochtonen zonder eigen inkomen uit werk of uitkering (de Nuggers) blijft relatief groot. Een relatief grote groep niet-westerse allochtonen blijkt nog niet klaar te zijn om naar werk toegeleid te worden. Om met deze mensen gericht te werken aan werk of 'pré-re-integratie' moeten wij een beter inzicht krijgen in hun kansen en/of beperkingen. Zoals al bij het spoor "Hatert Werkt" is aangegeven dat vooral de groepen Marokkanen, Turken en Antillianen extra zorg met zich meebrengen door onder andere onderwijsachterstand en arbeidsproblematiek. Deze groepen zijn fors oververtegenwoordigd in het lagere vervolgonderwijs en de schooluitval is relatief hoog. Hierdoor worden hun opleidingsmogelijkheden en hun kansen op de arbeidsmarkt bedreigd. Onderzoek naar mogelijkheden pré-re-integratie, stimuleren etnisch ondernemerschap, aanspreken werkgevers op verantwoordelijkheid kleurrijk personeelsbestand en ondersteuning bij werving en selectie allochtone werknemers.

3f. Hatert veilig

Naast de bovengenoemde 4 hoofdsporen vormt veiligheid in Hatert een uitermate belangrijk dwarsspoor dat de andere sporen steeds kruist.

Hatert is qua inwonertal een grote wijk met de daarbij behorende veiligheidsproblemen. Gewelddelicten spelen zich relatief vaak in woningen af en zijn vaak de excessen van burenc conflicten, huiselijk geweld en andere sociale problematiek.

Voor alle typen veiligheidscijfers Hatert formuleren we als doelstelling: minimaal te komen tot een Nijmeegs gemiddelde.

Wat gaan we doen

1. Communicatie tussen bewoners en de andere veiligheids-stakeholders is een noodzakelijke voorwaarde om grip te krijgen/houden op veiligheidsvraagstukken. In Hatert is sinds 2006 een wijkveiligheidsplatform actief. Het veiligheidsplatform heeft tot doel de betrokkenheid van bewoners bij hun buurt en de zelfredzaamheid te vergroten. Onder voorzitterschap van een projectleider van de gemeente brengen de vaste vertegenwoordigers uit de wijk samen met de netwerker van politie alle hot-spots en hot items op het terrein van de veiligheid in Hatert constant in kaart. Op alle

onderwerpen worden zo mogelijk oplossingsrichtingen uitgewerkt en uitgezet. Dit overleg blijft centraal staan in onze aanpak.

2. Als gevolg van de landelijke verdeling van extra wijkagenten krijgt de Nijmeegse politie er de komende jaren 8 wijkagenten bij. Hoewel de besluitvorming over de definitieve verdeling van het aantal wijkagenten over de Nijmeegse wijken nog moet plaatsvinden, is het college van B&W van mening dat er in ieder geval één extra wijkagent naar Hatert moet.
3. De aanpak van probleemgezinnen/huishoudens - qua zorg of overlast - ligt op het snijvlak van veiligheid en zorg. Signalen vanuit 'toezicht en handhaving (zodanig ook van belastingdienst en sociale recherche)' moeten op een efficiënte wijze gekoppeld worden aan het overkoepelende netwerk dat we gaan opzetten om alle probleem-huishoudens in de wijk te benaderen en te begeleiden c.q. aan te pakken. Vanuit dat netwerk zullen alle betrokken panden bezocht worden door een gezinscoach en de afstemming op de zorg (op niveau van de organisaties en per huishouden) zal verbeterd worden.
Als voorloper hierop is reeds een structureel overleg opgezet tussen woonconsulenten van de corporaties, netwerker van politie, en gemeente, om probleemgezinnen in de wijk beter in kaart te brengen en per huishouden aanpakafspraken te maken. De doorstart van laatstgenoemde 'overlastpandenoverleg' naar het eerder genoemde bredere 'Wijkteam', waarin ook de zorg goed is vertegenwoordigd, staat gepland voor 2009 (zie ook Hatert Thuis).
4. De door de bewoners aangedragen fysieke tekortkomingen in het kader van veiligheid in de wijk zullen waar mogelijk worden aangepakt. In 2008 is hier al een start mee gemaakt door het opschonen (transparant maken) van de begroeiing in de gehele kanaalzone en het aanleggen van een verkeersdrempel bij basisschool de Vossenburcht. Ook is er een begin gemaakt met de aanleg van verlichting in de achterpaden in de Kastelenbuurt. Voor de komende jaren is er nog een groot aantal van dit soort wensen ter verbetering van (de openbare ruimte in) Hatert benoemd (opknappen van winkelpanden, verbeteren groenvoorziening, etc, etc.).

Overige instrumenten in studie (nader onderzoek op geschiktheid)

- Bewaking van de vele bouwprojecten in Hatert de komende jaren door Hatertse jongeren, gekoppeld aan opleiding naar een startkwalificatie in de bewakingsbranche.
- Buurt-/ Jongerenbemiddeling ; projecten voor beide vormen van bemiddeling worden momenteel voorbereid en kunnen naar verwachting in 2009 starten.
- Burenhulp
- Gedragcodes (op specifieke locatie als Cruijffcourt, bepaalde woningbouwcomplexen, jeugdhonk, wijkcentrum, etc).
- Dwang- en drangtrajecten voor jongeren die overlast of criminaliteit plegen, met resocialisatie en voorkómen van recidive als primaire doelen.
- Aansluiting bij stedelijke Veiligheidshuis-ontwikkeling.

Verder vermeldenswaardig staand beleid (wat doen we al):

- Het stadsdeel Zuid, waar Hatert onderdeel vanuit maakt, kent sinds 2006 een stadsdeelveiligheidsplan waarin de gemeente samen met politie en welzijnswerk de meest urgente veiligheidsproblemen en bijbehorende doelen, maatregelen en financiën op stadsdeelniveau benoemd heeft ; als voorbeeld daarvan kan de pilot ‘aanpak hennepkwekerijen’ genoemd worden.
- Alle jongerengroepen in de wijk zijn met behulp de shortlistmethode in kaart gebracht. Voor elke groep is een aanpak geformuleerd. Eén groep daarvan wordt justitieel aangepakt.
- Stadsbreed zijn de afgelopen periode per wijk voor alle werkers in de wijk trainingen ‘overlast en intimidatie’ en ‘vroegsignalering radicalisering’ georganiseerd.

4. Financieel overzicht

Samenvattend ziet het financiële overzicht er als volgt uit (totale kosten ca. € 17 miljoen) :

	Corporaties	Gemeente *	Nog ongedekt **	Totaal
Hatert Jong	2.883.829	2.507.994	49.272	5.441.095
Hatert Thuis	2.404.437	0	-/- 1	2.404.436
Hatert Werkt	2.271.636	2.833.374	0	5.105.010
Hatert Ontmoet	2.290.099	1.458.000	254.610	4.002.709
Totaal	9.850.001	6.799.368	303.881	16.953.250

* In de dekking van de gemeentelijke bijdrage voor deze eerste fase van het Uitvoeringsprogramma WAP Hatert 2008-2011 is op twee wijzen voorzien :

- 1) Het beschikbaar komen van een speciale Vogelaar-bijdrage (de zgn. “wethoudersgelden”) van in totaal € 1,9 miljoen voor de financiering van het WAP voor de krachtwijk Hatert ; deze wethoudersgelden zitten verdeeld over de sporen Hatert Jong , Hatert Werkt en Hatert Ontmoet.
- 2) Alle overige gemeentelijke bijdragen van het uitvoeringsprogramma (in totaal dus een kleine € 4,9 miljoen) zitten nu al opgenomen in de lopende meerjarenbegroting.

** Over de dekking van dit nog resterende tekort van ca. 3 ton zal begin 2009 in Hatert overleg plaatsvinden met bewonersorganisaties bij de besprekingen over de besteding van het speciale bewonersbudget (van ex-minister Vogelaar) van € 495.000,- voor de krachtwijk Hatert. Het is niet onaannemelijk te verwachten dat een deel van de door de bewoners zelf aangedragen bewonerswensen in het WAP uit 2007 nu uit dit bewonersbudget gefinancierd zullen kunnen worden.

NB : dit speciale bewonersbudget voor de krachtwijk Hatert staat nog naast het eveneens in deze zelfde periode van 2009-2011 beschikbaar komen van de rijksmiddelen voor “Bewonersinitiatieven” (drie keer € 300.000,-) voor de gehele stad Nijmegen.

Voor de verdere gedetailleerde informatie : zie het bijgevoegde financiële overzicht.